Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ IV VE SO ORP DOMAŽLICE A VE SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN

REGISTRAČNÍ ČÍSLO PROJEKTU:
CZ.02.02.XX/00/23_017/0008143

Pracovní skupina pro financování

22. 9. 2025

Domažlice

MAS Český les

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INFORMACE K PROJEKTU MAP V

- **Cílem projektu** je podpora společného plánování, komunikace a spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů vzdělávání v ORP Domažlice a Horšovský Týn, která umožní řešení místně specifických problémů a potřeb.

- Datum realizace: **1. 1. 2026 – 31. 12. 2027**
- Realizátor projektu: **MAS Český les, z. s.**
- Území: **SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn**

MAS Český les

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INFORMACE K PROJEKTU MAP V

- Klíčové aktivity projektu:
  - **Řízení projektu** = projektový tým
  - **Opatření pro usnadnění přechodu dětí a žáků mezi MŠ a ZŠ a mezi 1. a 2. stupněm ZŠ**:
    - Téma č. 1: Přechod mezi MŠ a ZŠ
      - Setkání pedagogů MŠ a ZŠ (1. st.) s cílem vzájemné komunikace ohledně očekávání přechodu, požadavků ZŠ a připravenosti dětí
      - Návštěvy pedagogů ZŠ spádových MŠ s cílem seznámení dětí a budoucího učitele a minimalizace případných problémů s tím spojených
      - Adaptační plán přechodu dětí z MŠ na ZŠ určen učitelům MŠ a rodičům
      - Školení pro pedagogy 1. st. ZŠ a rodiče na téma práce s dětmi se zrušenými odklady školní docházky nebo dětmi se SVP
    - Téma č. 2 – Přechod mezi ročníky a stupni ZŠ
      - Setkání pedagogů ZŠ s cílem vzájemné podpory v rámci přechodů mezi školami, nebo v rámci jedné školy
      - Podporu adaptačního procesu žáků v novém prostředí
        - Adaptační plán přechodu žáků mezi stupni ZŠ určen učitelům ZŠ a rodičům
        - WS pro pedagogy ZŠ zaměřený na práci s adaptací na změnu prostředí, práci s emocemi

MAS Český les

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INFORMACE K PROJEKTU MAP V

- Klíčové aktivity projektu:
  - **Implementace akčních plánů** – vybraná opatření z Akčních plánů na školní rok 2025/2026, 2026/2027 a 2027/2028
    - Rozvíjet didaktické kompetence pedagogů a jejich vzájemnou spolupráci organizací vzdělávacích akcí či výměn zkušeností
    - Pořádat pravidelná setkání pedagogů a rodičů se specializovanými organizacemi a službami
    - Zmapovat didaktické podklady a materiály s regionální tematikou
    - Pravidelně informovat ředitele a zřizovatele škol o možnostech získání dotací na rekonstrukce budov či pořízení vybavení
    - Zorganizovat setkání zřizovatelů, zástupců škol a školských zařízení za účelem výměny informací a podpory zejména ve finanční oblasti

MAS Český les

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INFORMACE K PROJEKTU MAP V

- Klíčové aktivity projektu:
  - **Podpora v oblasti stravování ve školách**
    - Workshopy, semináře, setkání k aplikaci nejnovějších poznatků a doporučení z oblasti školního stravování, výměně dobré praxe, vzdělávání v legislativních novinkách apod.
    - Informační materiály zaměřené na nové tipy a návody, jak školní stravování posunout na vyšší úroveň se zohlednění nejnovějších poznatků o výživě, dostupnosti různých druhů regionálních potravin na trhu.
    - Hodnocení školních jídelen s cílem zlepšení atraktivity stravování, posílení vztahu mezi jídelnou a strávníky, omezit plýtvání jídlem, apod.

Řídící výbor, pracovní skupiny, aktualizace dokumentace MAP

MAS Český les

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

NOVELA ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

- **Účinnost od 1. září 2025:**
  - *Školská právnická osoba*
  - *Zřizovatelské kompetence dalších ministerstev a organizačních složek státu*
  - *Výchovná opatření, podmíněné vyloučení a vyloučení*
  - *Zveřejňování způsobem umožňujícím dálkový přístup*
  - *Vzdělávání dětí/žáků s OMJ*
  - *Zrušení povinné pětileté praxe*
  - *Požadavky na jazykovou úroveň pedagogických pracovníků*
  - *Odkladová novela školského zákona:*
    - změna podmínek pro povolení odkladu povinné školní docházky,
    - začátek povinné školní docházky lze odložit pouze jednou,
    - konání zápisu k předškolnímu vzdělávání nově v období od 15. března do 15. dubna,
    - konání zápisu k povinné školní docházce nově v období od 15. ledna do 15. února,
    - povinnost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu v mateřské škole nebo přípravné třídě v případě odkladu povinné školní docházky.

MAS Český les

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

NOVELA ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

- **Účinnost od 1. září 2025:**
  - *Novela vyhlášky č. 107/2005 sb., o školním stravování:*
    - aktualizace spotřebního koše, podle kterého má škola povinnost připravovat školní stravování, s možností přechodného ročního období pro tuto změnu,
    - umožnění konzumace vlastního jídla strávníkem v prostorách provozovny provozovatele stravovacích služeb,
    - úprava věkových kategorií strávníků a doplnění o kategorii 2leté děti.
  - *Revize kurikula Rámcového programu pro předškolní vzdělávání:*
    - termíny dobrovolného zavádění nového kurikula od školního roku 2025/2026,
    - povinné zavedení revidovaného RVP pro všechny školy od školního roku 2026/2027.
  - *Revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání:*
    - dobrovolné zavádění nového kurikula od školního roku 2025/2026,
    - pilotáž modelových ŠVP ve školním roce 2025/2026,
    - povinné zavedení ŠVP zpracovaného podle revidovaného RVP pro všechny školy od školního roku 2027/2028 alespoň v 1. a 6. ročníku,
    - kompletní zavedení ŠVP zpracovaného podle revidovaného RVP ve všech ročnících ZV od školního roku 2029/2030.

Podrobnější popis uvedených změn lze nalézt na metodickém portálu MŠMT edu.gov.cz.

MAS Český les

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

UŽITEČNÉ ODKAZY K NOVELE ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

- **25. 8. 2025 – Infoservis Středního článku** - důležité informace pro školní rok 2025/2026, které souvisí s legislativními novinkami a změnami ve školství (záznam zde)
- **Portál "Rok v ředitelně"** – praktický měsíční kalendář obsahující přehled agend ředitele, činnosti v oblasti organizace vzdělávání, personální agendy, hospodaření a výkaznictví (odkaz na webovou aplikaci zde)
- **9. 10. 2025** ve SVČ Radovánek v Plzni – na podzimní krajské konferenci určené pro ředitele a zřizovatele škol bude představen nový systém financování nepedagog. pracovníků
- metodika k převodu financování nepedagogických pracovníků ke stažení zde

MAS Český les

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

METODICKÉ POMŮCKY

- Regionální identita:
  - **Chodsko pro MŠ**
  - **Copá je to Chodsko** – pro 1. stupeň ZŠ
  - **Tipy na školní výlety**
- Čtenářská pre/gramotnost:
  - **Chodsko pro ZŠ** – 1. a 2. třída
  - **Příroda kolem nás** – MŠ
- Polytechnika:
  - **Metodika poly pro MŠ**
  - **Metodika poly pro ZŠ**

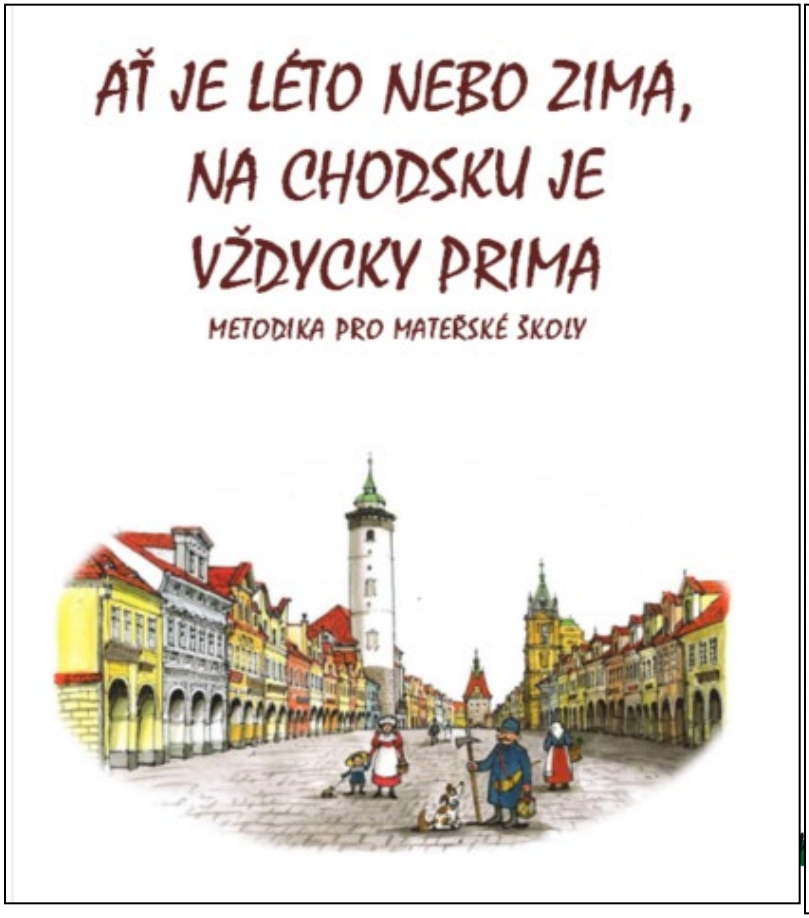
MAS Český les

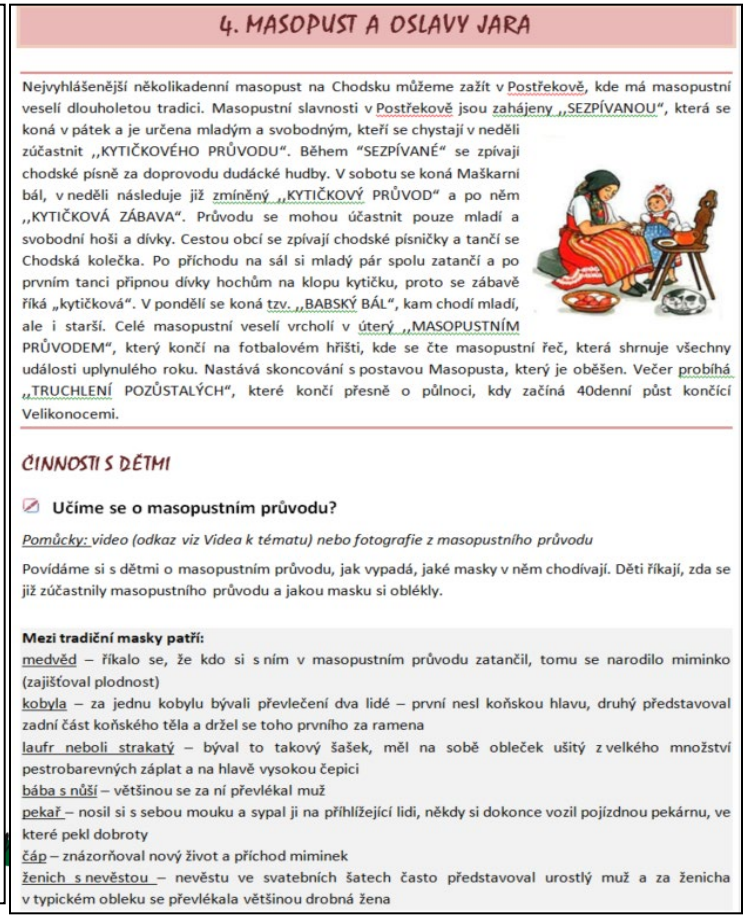
Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Chodsko pro MŠ

- Určena pro MŠ s cílem rozvíjet u dětí znalost regionu Chodsko
- Kapitoly: Objevujeme Chodsko na mapě; chodské dobroty; řemesla a povolání; masopust a oslavy jara; hudba, co nás rozveselí; chodský pes.

4. MASOPUST A OSLAVY JARA

Nejvyhlášenější několikadenní masopust na Chodsku můžeme zažít v Postřekově, kde má masopustní veselí dlouholetou tradici. Masopustní slavnosti v Postřekově jsou zahájeny „SEZPÍVANOU", která se koná v pátek a je určena mladým a svobodným, kteří se chystají v neděli zúčastnit „KYTIČKOVÉHO PRŮVODU". Během "SEZPÍVANÉ" se zpívají chodské písně za doprovodu dudácké hudby. V sobotu se koná Maškarní bál, v neděli následuje již zmíněný „KYTIČKOVÝ PRŮVOD" a po něm „KYTIČKOVÁ ZÁBAVA". Průvodu se mohou účastnit pouze mladí a svobodní hoši a dívky. Cestou obcí se zpívají chodské písničky a tančí se Chodská kolečka. Po příchodu na sál si mladý pár spolu zatančí a po prvním tanci připnou dívky hochům na klopu kytičku, proto se zábavě říká „kytičková". V pondělí se koná tzv. „BABSKÝ BÁL", kam chodí mladí, ale i starší. Celé masopustní veselí vrcholí v úterý „MASOPUSTNÍM PRŮVODEM", který končí na fotbalovém hřišti, kde se čte masopustní řeč, která shrnuje všechny události uplynulého roku. Nastává skoncování s postavou Masopusta, který je oběšen. Večer probíhá „TRUCHLENÍ POZŮSTALÝCH", které končí přesně o půlnoci, kdy začíná 40denní půst končící Velikonocemi.

ČINNOSTI S DĚTMI

Učíme se o masopustním průvodu?

Pomůcky: video (odkaz viz Videa k tématu) nebo fotografie z masopustního průvodu

Povídáme si s dětmi o masopustním průvodu, jak vypadá, jaké masky v něm chodívají. Děti říkají, zda se již zúčastnily masopustního průvodu a jakou masku si oblékly.

Mezi tradiční masky patří:

medvěd – říkalo se, že kdo si s ním v masopustním průvodu zatančil, tomu se narodilo miminko (zajišťoval plodnost)

kobyla – za jednu kobylu bývali převlečení dva lidé – první nesl koňskou hlavu, druhý představoval zadní část koňského těla a držel se toho prvního za ramena

laufr neboli strakatý – býval to takový šašek, měl na sobě obleček ušitý z velkého množství pestrobarevných záplat a na hlavě vysokou čepici

bába s nůší – většinou se za ní převlékal muž

pekař – nosil si s sebou mouku a sypal ji na přihlížející lidi, někdy si dokonce vozil pojízdnou pekárnu, ve které pekl dobroty

čáp – znázorňoval nový život a příchod miminek

ženich s nevěstou – nevěstu ve svatebních šatech často představoval urostlý muž a za ženicha v typickém obleku se převlékala většinou drobná žena

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

TIPY NA ŠKOLNÍ VÝLETY

- Určena pro ZŠ s cílem seznámit žáky s regionem vhodným školním výletem
- Listy: Běla n. Radbuzou, Kdyně, Poběžovice, Klenčí p. Čerchovem, Toulky v okolí Babylonu, výlet za J. S. Kozinou.

Spolufinancováno Evropskou unií

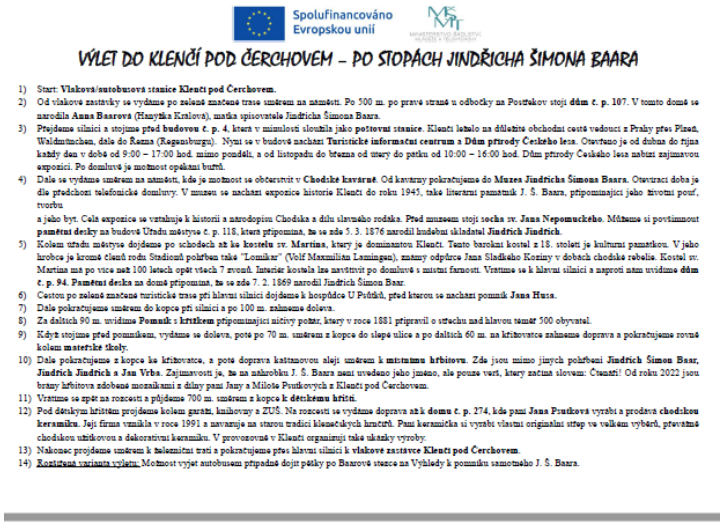
VÝLET ZA JANEM SLADKÝM KOZINOU

1) **Start:** Autobusová zastávka v Újezdě.
2) Vydáme se na **Koziniv statek**, kde se nachází Pamětní síň Jana Sladkého Koziny s expozicí zaměřující se na chodské rebelie a na život Chodů (hospodářské nástroje, chodské kroje, obyčeje a zvyky). Otevřeno je v období od 15. 5. do 15. 9., denně v době 9.00 – 16:00 hod., v pondělí je zavřeno.
3) Dále půjdeme asi 1 km po červeně značené trase směrem na **Hrádek**, kolem fotbalového hřiště a po louce do kopce.
4) Na vrcholu Hrádek uvidíme **sochu Jana Sladkého Koziny**, místního rodáka a představitele chodské rebelie. Pomník byl postaven v roce 1895 při dvousetletém výročí jeho popravy. Na Hrádku se také nachází největší psí socha v České republice – **Chodský pes**. Socha byla dokončena v roce 2011, je dutá a lze se dostat dovnitř.
5) Z Hrádku pokračujeme přes parkoviště z kopce po silnici směrem na Trhanov. V zatáčce se vydáme doprava, kde je směrová cedule odkazující na pomník amerického letce.
6) Pokračujeme přes **Zadní horu** dalších cca 350 m.
7) Dorazíme **k pomníku**. Virgil Paul Kirkham zde zahynul 30. dubna 1945, kdy se po palbě Němců s letadlem zřítil k zemi. Byl posledním americkým letcem, který při plnění svého úkolu zahynul nad Evropou.
8) Od pomníku letce pokračujeme dále po **Naučné stezce letecké stopy** 2. sv. **války** na rozcestí, kde se vydáme doprava. Zde se napojíme na **Zlatou stezku** pokračující až do Trhanova. Kolem zámecké zahrady s dětským hřištěm dojdeme k zámku. **Zámek v Trhanově** nechal postavit Wolf Maximilián Lamingen (zvaný Lomikar) v letech 1676 - 1677. V roce 1810 zámek po požáru nechal opravit a znovu rozšířit rakouský státní kancléř a ministr zahraničí Jan Filip Stadion. V současné době zámek slouží jako ubytovací zařízení pro větší skupiny (skupiny dětí, školy v přírodě, tábory, apod.).
9) **Cíl:** Autobusová zastávka Trhanov. Lze dojít i na vlakovou stanici Trhanov vzdálenou cca 500 m.

Celková délka trasy: 4 km

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.maseskyles.cz

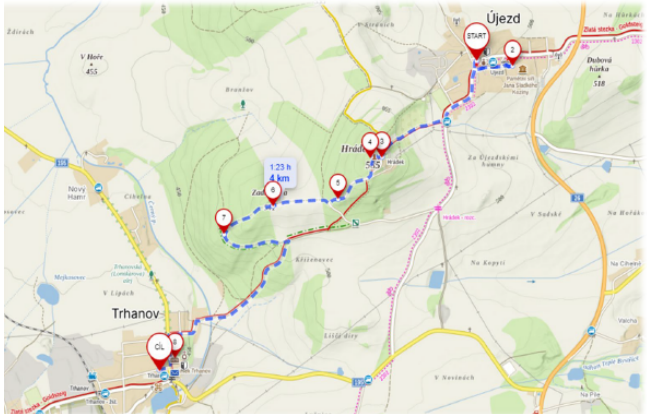
E-mail: map.maseskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Stará Sedlská 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Spolufinancováno Evropskou unií

VÝLET DO KLENČÍ POD ČERCHOVEM – PO STOPÁCH JINDŘICHA ŠIMONA BAARA

1) Start: **Vlaková/autobusová stanice Klenčí pod Čerchovem.**
2) Od vlakové zastávky se vydáme po zeleně značené trase směrem na náměstí. Po 500 m. po pravé straně u odbočky na Postřekov stojí **dům č. p. 107**. V tomto domě se narodila **Anna Baarová** (Hanyčka Králová), matka spisovatele Jindřicha Šimona Baara.
3) Přejdeme silnici a stojíme **před budovou č. p. 4**, která v minulosti sloužila jako **poštovní stanice**. Klenčí letalo na důležité obchodní cestě vedoucí z Prahy přes Plzeň, Waldmünchen, dále do Řezna (Regensburgu). Nyní se v budově nachází **Turistické informační centrum a Dům přírody Českého lesa**. Otevřeno je od dubna do října každý den v době od 9:00 – 17:00 hod. mimo pondělí, a od listopadu do března od úterý do pátku od 10:00 – 16:00 hod. Dům přírody Českého lesa nabízí zajímavou expozici. Po domluvě je možnost opékání buřtů.
4) Dále se vydáme směrem na náměstí, **kde je možnost se občerstvit v Chodské kavárně**. Od kavárny pokračujeme do **Muzea Jindřicha Šimona Baara**. Otevírací doba je dle předchozí telefonické domluvy. V muzeu se nachází expozice historie Klenčí do roku 1945, také literární památník J. Š. Baara, připomínající jeho životní pouť, tvorbu
a jeho byt. Celá expozice se vztahuje k historii a národopisu Chodska a dílu slavného rodáka. **Před muzeem** stojí **socha sv. Jana Nepomuckého**. Můžeme si povšimnout **pamětní desky** na budově Úřadu městyse č. p. 118, která připomíná, že se zde 5. 3. 1876 narodil lindebut skladatel **Jindřich Jindřich**.
5) Kolem úřadu městyse dojdeme po schodech až ke **kostelu sv. Martina**, který je dominantou Klenčí. Tento barokní kostel z 18. století je kulturní památkou. V jeho hrobce je krom**ě** členů rodu Stadionů pohřben také "Lomikar" (Wolf Maximilian Lamingen), smutný odpůrce Jana Sladkého Koziny v dobách chodské rebelie. Kostel sv. Martina má po více než 100 letech opět všech 7 zvonů. Interiér kostela lze navštívit po domluvě s místní farností. Vrátíme se k hlavní silnici a naproti nám uvidíme **dům č. p. 94. Pamětní deska** na domě připomíná, že se zde 7. 2. 1869 narodil Jindřich Šimon Baar.
6) Cestou po zeleně značené turistické trase při hlavní silnici dojdeme k hospůdce U Putíků, před kterou se nachází pomník **Jana Husa**.
7) Dále pokračujeme směrem do kopce při silnici a po 100 m. zahneme doleva.
8) Za dalších 90 m. uvidíme **Pomník s křížkem** připomínající ničivý požár, který v roce 1881 připravil o střechu nad hlavou téměř 500 obyvatel.
9) Když stojíme před pomníkem, vydáme se doleva, poté po 70 m. směrem z kopce do slepé ulice a po dalších 60 m. na křižovatce zahneme doprava a pokračujeme rovně kolem **mateřské školy.**
10) Dále pokračujeme z kopce ke křižovatce, a poté doprava kaštanovou alejí směrem k **místnímu hřbitovu**. Zde jsou mimo jiných pohřbeni **Jindřich Šimon Baar, Jindřich Jindřich a Jan Vrba**. Zajímavostí je, že na náhrobku J. Š. Baara není uvedeno jeho jméno, ale pouze verš, který zní/zněl slovem: Ostatní! Od roku 2022 jsou brány hřbitova zdobené mozaikami z dílny paní Jany a Miloše Pustkových z Klenčí pod Čerchovem.
11) Vrátíme se zpět na rozcestí a půjdeme 700 m. směrem z kopce **k dřevěnému hřišti.**
12) Pod dětským hřištěm projdeme kolem **garáží**, knihovny a ZUŠ. Na rozcestí se vydáme doprava až k **domu č. p. 274, kde paní Jana Pustková** vyrábí a prodává **chodskou keramiku**. Její firma vznikla v roce 1991 a navazuje na starou tradici klenečských kruchtů. Paní keramička si vyrábí vlastní originální střep ve velkém výběrů, převážně chodskou užitkovou a dekorativní keramiku. V provozovně v Klenčí organizují také ukázky výroby.
13) Nakonec projdeme směrem k železniční trati a pokračujeme přes hlavní silnici k **vlakové zastávce Klenčí pod Čerchovem.**
14) Kostelná varianta výletu: Možnost vyjet autobusem případně dojít pěšky po Baarově stezce na Výhledy k pomníku samotného J. Š. Baara.

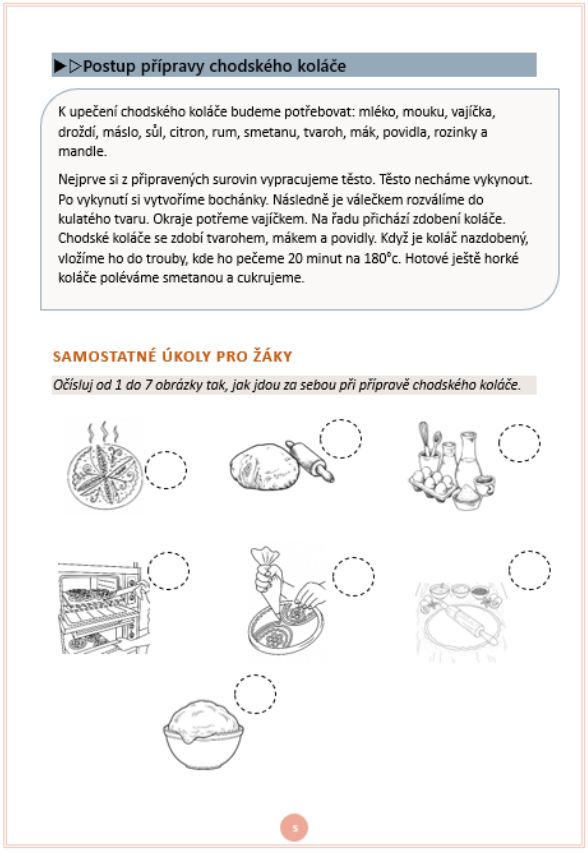

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

CHODSKO PRO ZŠ

- Určena pro ZŠ s cílem podpory čtenářské gramotnosti u žáků a znalost regionu Chodsko
- Kapitoly: Objevujeme Chodsko na mapě; chodské dobroty; řemesla a povolání; masopust a oslavy jara; tradiční kroje.

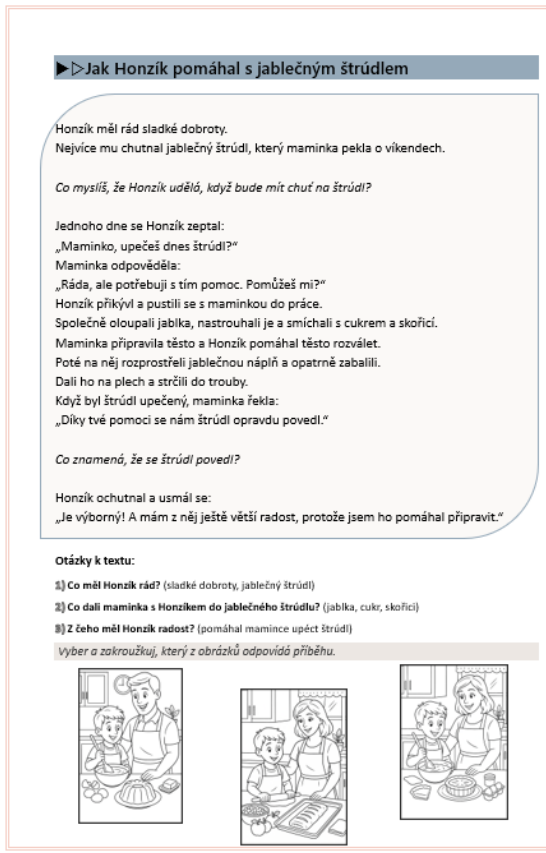
▶▷Postup přípravy chodského koláče

K upečení chodského koláče budeme potřebovat: mléko, mouku, vajíčka, droždí, máslo, sůl, citron, rum, smetanu, tvaroh, mák, povidla, rozinky a mandle.

Nejprve si z připravených surovin vypracujeme těsto. Těsto necháme vykynout. Po vykynutí si vytvoříme bochánky. Následně je válečkem rozválíme do kulatého tvaru. Okraje potřeme vajíčkem. Na řadu přichází zdobení koláče. Chodské koláče se zdobí tvarohem, mákem a povidly. Když je koláč nazdobený, vložíme ho do trouby, kde ho pečeme 20 minut na 180°c. Hotové ještě horké koláče poléváme smetanou a cukrujeme.

SAMOSTATNÉ ÚKOLY PRO ŽÁKY

Očísluj od 1 do 7 obrázky tak, jak jdou za sebou při přípravě chodského koláče.

▶▷Jak Honzík pomáhal s jablečným štrúdlem

Honzík měl rád sladké dobroty.
Nejvíce mu chutnal jablečný štrúdl, který maminka pekla o víkendech.

Co myslíš, že Honzík udělá, když bude mít chuť na štrúdl?

Jednoho dne se Honzík zeptal:
„Maminko, upečeš dnes štrúdl?"
Maminka odpověděla:
„Ráda, ale potřebuji s tím pomoc. Pomůžeš mi?"
Honzík přikývl a pustili se s maminkou do práce.
Společně oloupali jablka, nastrouhali je a smíchali s cukrem a skořicí.
Maminka připravila těsto a Honzík pomáhal těsto rozválet.
Poté na něj rozprostřeli jablečnou náplň a opatrně zabalili.
Dali ho na plech a strčili do trouby.
Když byl štrúdl upečený, maminka řekla:
„Díky tvé pomoci se nám štrúdl opravdu povedl."

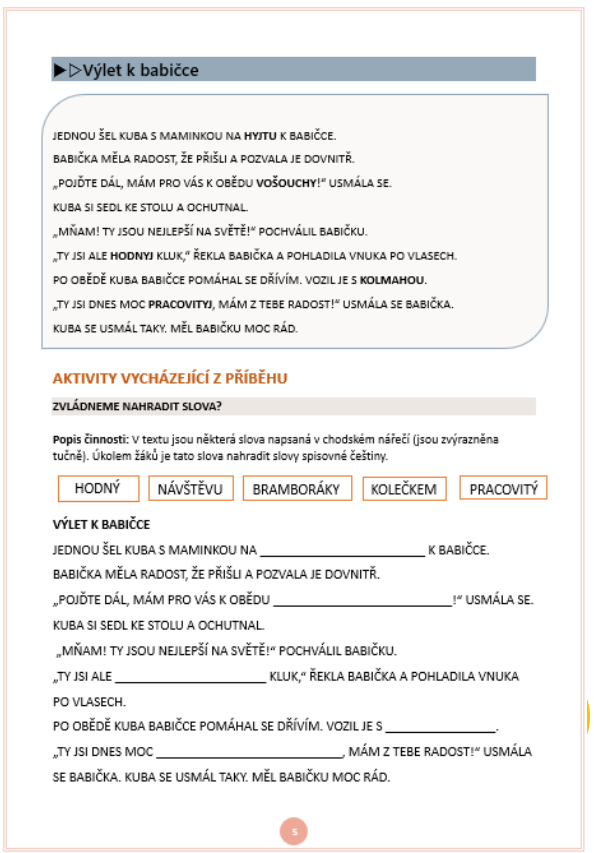
Co znamená, že se štrúdl povedl?

Honzík ochutnal a usmál se:
„Je výborný! A mám z něj ještě větší radost, protože jsem ho pomáhal připravit."

Otázky k textu:

1) **Co měl Honzík rád?** (sladké dobroty, jablečný štrúdl)
2) **Co dali maminka s Honzíkem do jablečného štrúdlu?** (jablka, cukr, skořici)
3) **Z čeho měl Honzík radost?** (pomáhal mamince upéct štrúdl)

Vyber a zakroužkuj, který z obrázků odpovídá příběhu.

▶▷Výlet k babičce

JEDNOU ŠEL KUBA S MAMINKOU NA **HYJTU** K BABIČCE.
BABIČKA MĚLA RADOST, ŽE PŘIŠLI A POZVALA JE DOVNITŘ.
„POJĎTE DÁL, MÁM PRO VÁS K OBĚDU **VOŠOUCHY**!" USMÁLA SE.
KUBA SI SEDL KE STOLU A OCHUTNAL.
„MŇAM! TY JSOU NEJLEPŠÍ NA SVĚTĚ!" POCHVÁLIL BABIČKU.
„TY JSI ALE **HODNÝ** KLUK," ŘEKLA BABIČKA A POHLADILA VNUKA PO VLASECH.
PO OBĚDĚ KUBA BABIČCE POMÁHAL SE DŘÍVÍM. VOZIL JE S **KOLMAHOU**.
„TY JSI DNES MOC **PRACOVITÝ**, MÁM Z TEBE RADOST!" USMÁLA SE BABIČKA.
KUBA SE USMÁL TAKY. MĚL BABIČKU MOC RÁD.

AKTIVITY VYCHÁZEJÍCÍ Z PŘÍBĚHU

ZVLÁDNEME NAHRADIT SLOVA?

Popis činnosti: V textu jsou některá slova napsaná v chodském nářečí (jsou zvýrazněna tučně). Úkolem žáků je tato slova nahradit slovy spisovné češtiny.

HODNÝ	NÁVŠTĚVU	BRAMBORÁKY	KOLEČKEM	PRACOVITÝ

VÝLET K BABIČCE

JEDNOU ŠEL KUBA S MAMINKOU NA _____ K BABIČCE.
BABIČKA MĚLA RADOST, ŽE PŘIŠLI A POZVALA JE DOVNITŘ.
„POJĎTE DÁL, MÁM PRO VÁS K OBĚDU _____!" USMÁLA SE.
KUBA SI SEDL KE STOLU A OCHUTNAL.
„MŇAM! TY JSOU NEJLEPŠÍ NA SVĚTĚ!" POCHVÁLIL BABIČKU.
„TY JSI ALE _____ KLUK," ŘEKLA BABIČKA A POHLADILA VNUKA PO VLASECH.
PO OBĚDĚ KUBA BABIČCE POMÁHAL SE DŘÍVÍM. VOZIL JE S _____.
„TY JSI DNES MOC _____, MÁM Z TEBE RADOST!" USMÁLA SE BABIČKA. KUBA SE USMÁL TAKY. MĚL BABIČKU MOC RÁD.

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

METODIKA PŘÍRODA KOLEM NÁS

- Určena pro MŠ na podporu čtenářské pregramotnosti
- Kapitoly dle mezinárodních / světových dní – den vody, den stromů, den včel, den ptactva, den hospodářských zvířat.

1. kapitola: Stromy – kouzlo přírody

20. října – Světový den stromů

ÚVODNÍ ODBORNÝ TEXT PRO PEDAGOGY

Stromy jsou jedny z největších a nejdůležitějších rostlin na Zemi. Mají pevný kmen, větve a listy nebo jehličí. Díky svým kořenům čerpají vodu a živiny z půdy a přes listy dýchají a vytvářejí kyslík, který potřebujeme k životu. Stromy se dělí na listnaté a jehličnaté. Listnaté stromy, jako je dub nebo lípa, mají široké listy, které na podzim opadávají. Jehličnaté stromy, například smrk nebo borovice, mají úzké jehličky a zůstávají zelené i v zimě. Stromy rostou velmi dlouho – některé mohou žít i stovky let. Poskytují domov mnoha živočichům, například ptákům, veverkám nebo hmyzu. Také nám dávají dřevo, které využíváme na stavbu domů nebo výrobu nábytku. Každý strom má své jedinečné znaky – jiný tvar koruny, kůru i plody. Například kaštan dává lesklé hnědé plody, zatímco jabloň nám nabízí sladká jablka. Stromy jsou důležité pro celou planetu. Při svém růstu pohlcují škodlivý oxid uhličitý a místo něj uvolňují kyslík. Tím pomáhají zpomalovat oteplování Země. V létě stíní a ochlazují okolí, v zimě zase chrání před větrem. Z jejich listů a jehličí se odpařuje voda, díky čemuž se zvyšuje vlhkost vzduchu a lépe se dýchá. Kořeny stromů drží půdu pohromadě a brání jejímu splavování při deštích. Pokud je v krajině dostatek stromů, lépe se tam drží voda a nehrozí tolik sucho. Každý druh stromu přitahuje jiné živočichy, takže čím více různých stromů, tím více života kolem. Některé stromy jsou známé i pro své léčivé účinky – například květy lípy se využívají při nachlazení. Stromy mají pro člověka nejen praktický, ale i kulturní význam – často se objevují v pohádkách, lidových příbězích i symbolech. Péče o stromy je součástí ochrany přírody a udržování zdravého životního prostředí. Jsou důležitou součástí přírody, o kterou se musíme starat. Když zasadíme strom, pomáháme nejen sobě, ale i budoucím generacím.

ČINNOST PŘED ČTENÍM – ÚVODNÍ MOTIVACE

STROMOVÁ ČERNÁ OVCE

Pomůcky: krabičky/boxíky na uložení předmětů, listy, větvičky, kůra, plody stromů, apod.

Popis činnosti: Připravíme 2—3 krabičky, z nichž každá obsahuje 4 předměty. Vždy 3 z nich souvisejí s tématem stromy (např. kůra, list, větev), ale 1 věc, je úplně jiná – černá ovce. Děti pracují ve skupinkách (ideálně po 3—4 dětech). Jejich úkolem je společně rozhodnout, co tam nepatří a proč. Poté si s dětmi sedneme do kruhu a vhodnými otázkami se je snažíme přivést na to, o čem si budeme celý týden povídat. „Když byl ve všech krabičkách list, o čem se budeme asi učit? Napoví ti tahle větvička, která tam také byla?

PŘÍBĚH

Dobrodružství veverky Lízinky a tajemství stromů

V hlubokém lese žila malá zvědavá veverka Lízinka. Celé dny skákala z větve na větev a hledala oříšky. Jednoho dne však uslyšela podivné šeptání. Opatrně se zastavila a nastražila ouška.

„Kdo to mluví?“ zamumlala a rozhlédla se.

„To my, stromy,“ ozval se hluboký hlas starého dubu Dubánka. „Šeptáme si s větrem a povídáme si o lese.“ Jejich listy šustily jako papír. Lízinka se rozhlédla po svých velikých sousedech. Dubánek měl kůru vrásčitou jako dědečkova dlaň. Vedle Dubánka stála štíhlá bříza Běla, vysoký smrk Šimůnek a rozložitý kaštan Kaštánek.

„To je zvláštní! A o čem si povídáte?“ ptala se Lízinka.

„O tom, jak chráníme les,“ řekl Dubánek. „Třeba já dávám žaludy, ze kterých vyrostou nové duby. Smrk Šimůnek čistí vzduch svým jehličím a bříza Běla pomáhá zadržovat vodu v půdě.“

„A já?“ ozval se Kaštánek. „Já dávám dětem kaštany na hraní!“

Lízinka se zasmála, ale pak jí do uší dolehl jiný zvuk – pláč!

OTÁZKY PRO DĚTI *čtenářská strategie – předvídání*

1) Koho si myslíš, že veverka Lízinka slyšela plakat?
2) Co se mu mohlo stát?

Opatrně seskočila na zem a zahlédla malého zajíčka Hopíka.

„Co se stalo, Hopíku?“ ptala se ho starostlivě.

„Ztratil jsem se!“ fňukal zajíček. „Nevím, kudy vede cesta zpátky k mojí noře.“ Lízinka pohladila Hopíka po oušku a rozhlédla se. „Neboj se, pomůžeme ti!“ řekla odhodlaně. „Stromy znají celý les, určitě budou vědět, kudy máš jít.“ Obrátila se k Dubánkovi a ostatním stromům. „Moudré stromy, nevíte, kde bydlí zajíček Hopík?“

Dubánek se lehce zachvěl ve větru. „Ano, víme. Jeho nora je tam, kde roste starý jasan. Ten strom je silný a drží pevně půdu kolem potoka, aby se neodplavila.“

„Ale kudy mám jít, abych se znovu neztratil?“ ptal se Hopík. Bříza Běla zašuměla svými jemnými lístky. „Dobře se podívej, jak vypadá můj bílý kmen. Já a mé sestřičky rosteme podél cesticek. Stačí nás sledovat a dovedeme tě správným směrem.“

Lízinka a Hopík se vydali lesem. Hopík si všímal břízy, které rostly podél cesty, a Lízinka mu pomáhala skákat přes kořeny, které pevně držely půdu, aby se cesty nepropadaly.

OTÁZKY PRO DĚTI *čtenářská strategie – předvídání*

3) Jak si myslíš, že příběh dopadne?
4) Najde Hopík svůj domov?

Když dorazili k jasanu, Hopík radostně vypískl. „Tady je moje nora! Děkuji vám všem!“

Lízinka se usmála a vyšplhala zpět na svou oblíbenou větev. Od té doby už věděla, že stromy nejsou jen tichými obyvateli lesa – jsou to jeho ochránci, kteří pomáhají všem, kdo v něm žijí.

AKTIVITY VYCHÁZEJÍCÍ Z PŘÍBĚHU

OTÁZKY PRO DĚTI *čtenářská strategie – vyjasňování*

1) Co si představíš pod tím, že „Dubánek měl kůru vrásčitou jako dědečkova dlaň“
   /můžeme děti nechat osahat skutečnou kůru/
2) Proč se v pohádce píše, že „listy stromů šustily jako papír“?

POSKLÁDEJ PŘÍBĚH *čtenářská strategie – dějová posloupnost*

Pomůcky: 4 obrázkové kartičky znázorňující děj příběhu

Popis činnosti: Připravíme si kartičky znázorňujících hlavní momenty příběhu. Rozdělíme děti do skupin po 3 až 4. Úkolem dětí je seřadit obrázky podle správného sledu událostí. Po seřazení mohou děti zkusit společně příběh převyprávět podle obrázků.

OTÁZKY PRO DĚTI *čtenářská strategie – hledání souvislostí na základě zkušeností*

1) Viděl/a jsi v lese anebo na zahradě stromy a kolem nich nějaká zvířátka? Co zvířátka dělala? Pomáhaly jim stromy?
   /Stromy jsou domovem ptákům, veverkám, hmyzu...; poskytují úkryt zvířátkům v lese; poskytují stín, potravu.../
2) Viděl/a jsi někdy veverku? Co dělala?
3) Slyšel/a jsi někdy šeptat stromy?

STROMOVÁ PROCHÁZKA *čtenářská strategie – hledání souvislostí na základě zkušeností*

Popis činnosti: Děti jdou na společnou vycházku do přírody, kde hledají stromy zmíněné v příběhu a povídají si o nich. Procházku můžeme oživit jednoduchou říkankou, kterou lze doplnit dramatizací.

Do lesa dnes půjdeme,
potichoučku budeme.
Rozhlédnem se do všech stran,
stromy všechny kolem znám.
Borovice, smrk i jedle,
šiška na mě spadla hnedle.
Shodila ji veverka,
je to pěkná čiperka.

NAJDI SPRÁVNÝ OBRÁZEK *čtenářská strategie – porovnávání*

Pomůcky: sada obrázků

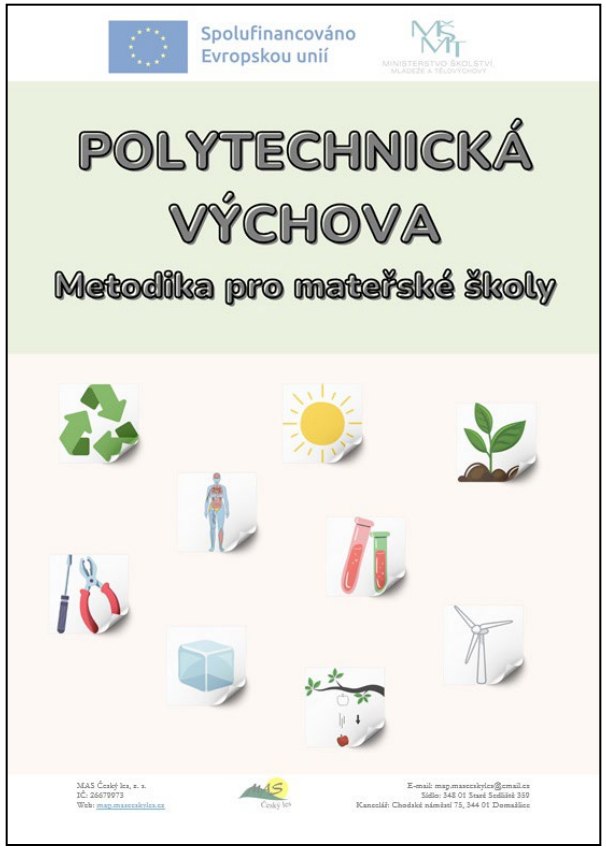
Popis činnosti: Po přečtení příběhu rozmístíme po třídě jednoduché obrázky. Děti mají za úkol se na pokyn paní učitelky po třídě rozběhnout a každý najít jeden obrázek. Poté si sednou společně na koberec, každý postupně ukazuje svůj obrázek, řekne co na něm je a zkusí uhádnout, jestli se vztahuje k příběhu nebo ne. Ostatní děti ho případně opravují. Ideální je rozdělovat obrázky například na magnetickou tabuli.

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

METODIKA POLYTECHNIKY PRO MŠ

- Určena pro MŠ s cílem rozvíjet u dětí polytechnické dovednosti formou pokusů
- Kapitoly: Environmentální oblast; Oblast věd a techniky; Lidské tělo

1.5 TŘÍDĚNÍ A RECYKLACE

Informace pro učitele:

Třídění a recyklace jsou důležitými součástmi ochrany životního prostředí a udržitelného hospodaření s přírodními zdroji. Každý rok se na celém světě vyprodukuje obrovské množství odpadu, který by mohl být efektivně zpracován a opětovně použit, čímž bychom šetřili přírodní zdroje a snižovali znečištění.

Třídění odpadu znamená jeho rozdělení do různých kategorií podle typu materiálu, z nějž je vyroben. Tříděním odpadu se snižuje množství odpadu, který by jinak skončil na skládkách nebo ve spalovnách, a je možné ho recyklovat. Je důležité si uvědomit, že třídění odpadu začíná již v našich domácnostech

Recyklace je proces nakládání s odpadem, který vede k jeho dalšímu využití. V tomto procesu je vždy recyklovaný materiál cíleně přetvářen na jinou surovinu, která je použitelná při další výrobě. Recyklace umožňuje šetřit obnovitelné i neobnovitelné zdroje a často může snižovat zátěž životního prostředí.

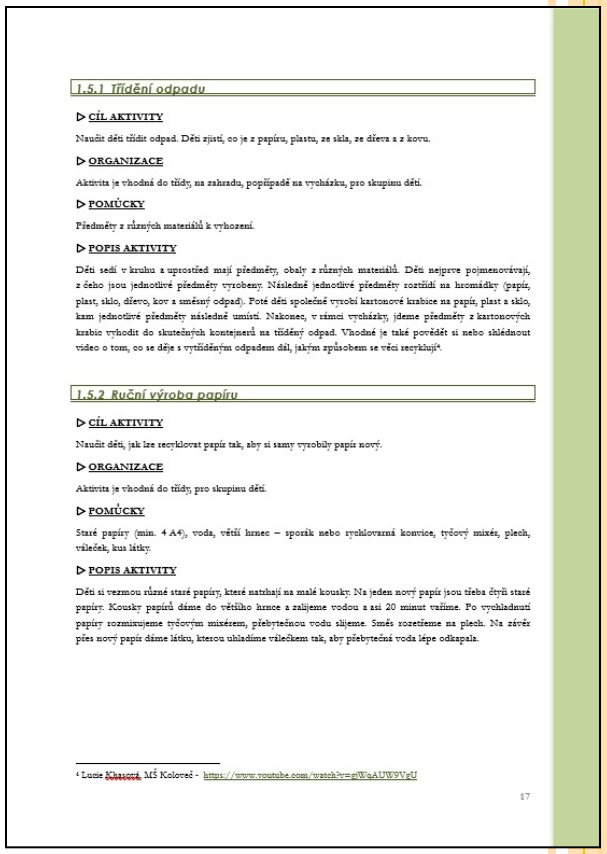
V České republice existuje systém třídění odpadu do barevných kontejnerů, který usnadňuje tento proces.

- **Žlutý** kontejner je určen pro plastové obaly a výrobky. Patří sem PET lahve, obaly od jogurtů, obaly od nápojů apod. Plastové materiály lze po recyklaci opět využít k výrobě nových plastových výrobků, obalů a textilií.
- **Modrý** kontejner slouží pro sběr papíru. Do něj patří noviny, časopisy, letáky, kartony apod. Recyklovaný papír je velmi cenný, protože šetří stromy a snižuje spotřebu energie potřebné k výrobě nového papíru.
- **Zelený** kontejner je určen pro sklo. Sem patří skleněné lahve, skleničky od potravin nebo skleněné obaly. Sklo je 100 % recyklovatelné a může být znovu použito bez ztráty kvality materiálu.
- **Červený** kontejner slouží k ukládání drobného elektroodpadu, jako jsou staré mobilní telefony, nabíječky, baterie nebo malé elektronické spotřebiče. Tyto předměty obsahují nebezpečné látky a je důležité je správně recyklovat.
- **Kontejner na oblečení** je určen pro použitý textil, oblečení, obuv a bytový textil. Oblečení může být dále využito charitativními organizacemi nebo recyklováno pro průmyslové účely.

Návodné otázky:

Kam odpad putuje z koše a popelnice? Jaké materiály se třídí do barevných kontejnerů? Co je vyrobeno z papíru? Co je vyrobeno z plastu? Co je vyrobeno ze skla?

16

1.5.1 Třídění odpadu

▷ CÍL AKTIVITY

Naučit děti třídit odpad. Děti zjistí, co je z papíru, plastu, ze skla, ze dřeva a z kovu.

▷ ORGANIZACE

Aktivita je vhodná do třídy, na zahradu, popřípadě na vycházku, pro skupinu dětí.

▷ POMŮCKY

Předměty z různých materiálů k vyhození.

▷ POPIS AKTIVITY

Děti sedí v kruhu a uprostřed mají předměty, obaly z různých materiálů. Děti nejprve pojmenovávají, z čeho jsou jednotlivé předměty vyrobeny. Následně jednotlivé předměty roztřídí na hromádky (papír, plast, sklo, dřevo, kov a směsný odpad). Poté děti společně vyrobí kartonové krabice na papír, plast a sklo, kam jednotlivé předměty následně umístí. Nakonec, v rámci vycházky, jdeme předměty z kartonových krabic vyhodit do skutečných kontejnerů na tříděný odpad. Vhodné je také povědět si nebo shlédnout video o tom, co se děje s vytříděným odpadem dál, jakým způsobem se věci recyklují[4].

1.5.2 Ruční výroba papíru

▷ CÍL AKTIVITY

Naučit děti, jak lze recyklovat papír tak, aby si samy vyrobily papír nový.

▷ ORGANIZACE

Aktivita je vhodná do třídy, pro skupinu dětí.

▷ POMŮCKY

Staré papíry (min. 4 A4), voda, větší hrnec – sporák nebo rychlovarná konvice, tyčový mixér, plech, váleček, kus látky.

▷ POPIS AKTIVITY

Děti si vezmou různé staré papíry, které natrhají na malé kousky. Na jeden nový papír jsou třeba čtyři staré papíry. Kousky papírů dáme do většího hrnce a zalijeme vodou a asi 20 minut vaříme. Po vychladnutí papíry rozmixujeme tyčovým mixérem, přebytečnou vodu slijeme. Směs rozetřeme na plech. Na závěr přes nový papír dáme látku, kterou uhladíme válečkem tak, aby přebytečná voda lépe odkapala.

[4] Lucie Khasová, MŠ Kolovec - https://www.youtube.com/watch?v=gWaAUW9VgU

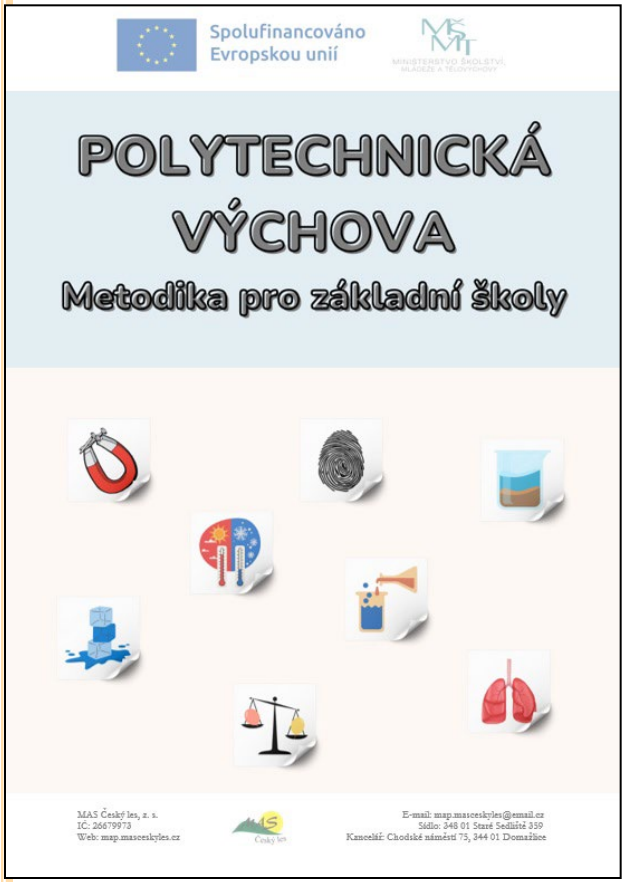
17

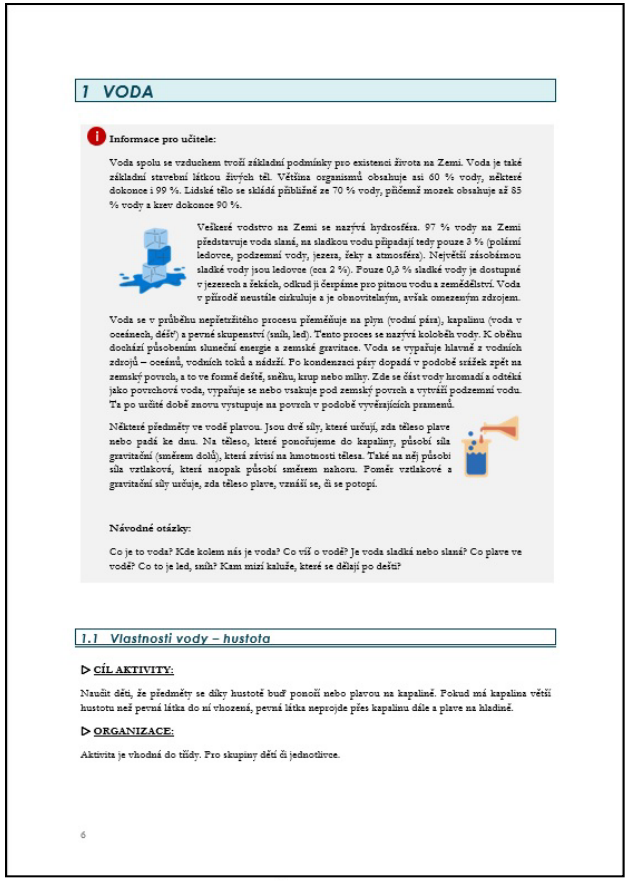
Spolufinancováno Evropskou unií

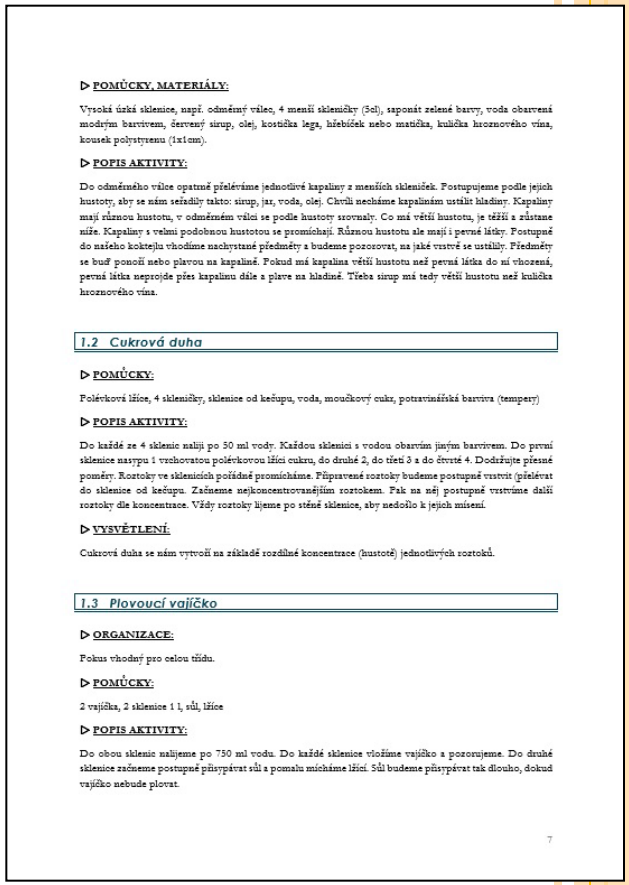
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

METODIKA POLYTECHNIKY PRO ZŠ

- Určena pro ZŠ s cílem rozvíjet u žáků polytechnické dovednosti formou pokusů
- Kapitoly: Voda, klima, vlastnosti látek, lidské tělo

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

AKTUÁLNÍ DOTAČNÍ VÝZVY

Fond malých projektů (FMP)

- Program INTERREG Bavorsko - Česko 2021 – 2027 je jedním z přeshraničních dotačních programů v rámci Evropské územní spolupráce.
- Oblasti podpory v rámci těchto programů jsou specificky přizpůsobeny příslušné programové oblasti s cílem konkrétně podpořit a posílit přeshraniční spolupráci (MAP - Priorita 3: Vzdělávání).
- V prioritě 3 lze financovat malé projekty s celkovými náklady **do max. 30 000 EUR.**
- Dotační sazba: **do 80 % projektových nákladů**
- Lhůta pro podání žádosti: **3. 2. 2026 do 15:59 hod.**
- **Možní žadatelé: především obce, sdružení, spolky, vzdělávací instituce mj. školy, nestátní neziskové organizace atd.**
- Nejdůležitější předpoklady:
  - Alespoň jeden český a jeden bavorský partner projektu, kteří projekt společně plánují a realizují.
  - Vyvážená účast na akcích a setkáních z obou stran hranice.
- Více informací naleznete zde.

MAS Český les

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

AKTUÁLNÍ DOTAČNÍ VÝZVY

Obědy do škol v Plzeňském kraji 2025/2026

- Datum podání žádosti **od 1.7.2025 do 31. 3. 2026**
- Předpokládaný celkový objem finančních prostředků: **12 745 105 Kč**
- Maximální požadovaná částka žádosti o dotaci: **1 300 000 Kč**
- Cílem Programu je podpora zajištění školního stravování dětí/žáků/studentů v mateřských, základních a středních školách ve věkové kategorii 2 až 26 let, kteří jsou ohrožení chudobou a materiální nebo potravinovou deprivací.
- Poskytnutou dotaci lze čerpat u dětí mateřských škol v období od 1. 9. 2025 do 31. 8. 2026 a u žáků základních škol a středních škol v období od 1. 9. 2025 do 30. 6. 2026.
- Více informací naleznete zde.

MAS Český les

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

AKTUÁLNÍ DOTAČNÍ VÝZVY

Výzva č. 20/2025: Přírodní zahrady (NP Životní prostředí)

- Bude podpořeno environmentální vzdělávání dětí v MŠ a žáků ZŠ prostřednictvím častějšího využívání přírodního prostředí pro výuku.
- Podpora je zaměřena na **vznik a rozvoj přírodních zahrad v zázemí škol**, **včetně adaptačních a další úpravy venkovního zázemí škol.**
- Žádosti je možné podat **od 3. 12. 2025 10:00 hod. do 19. 12. 2025 23:59 hod.**
- Minimální výše podpory na jeden projekt: **100 tis. Kč**
- Maximální výše podpory na jeden projekt: **500 tis. Kč**
- Výše alokace: **110 mil. Kč** (oblasti nedefinované v dokumentu „Vymezené obce s podporou státu“: **50 mil. Kč)**
- Výše podpory na jeden projekt činí **50 %** z celkových způsobilých výdajů
- Podporované aktivity:
  - Vybudování a úpravy zahrad, venkovních areálů a pozemků škol v přírodním stylu, s prvky podporujícími předcházení i adaptace na změnu klimatu, usnadňující výuku venku a kontakt dětí s přírodou
  - V odůvodněných případech (např. v případě lesních MŠ) – podpora hygienického, stravovacího a odpočinkového zázemí, které napomáhá realizaci výuky venku
- Více informací naleznete zde.

MAS Český les

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

PLÁNOVANÉ DOTAČNÍ VÝZVY

SP SZP přes MAS

- Předpokládaný datum vyhlášení výzvy: **prosinec 2025**
- Předpokládaný příjem žádostí: **cca od poloviny ledna do konce února 2026**
- Financování: dotace – **90 %,** vlastní podíl žadatele – **10 %**
- Podporované aktivity:
  - **Kulturní, spolková a společenská zařízení, včetně komunitních center, center vzdělávání (DDM, SVČ a ZUŠ) a knihoven -** Jedná se o investice do staveb, strojů, technologií a dalšího vybavení pro vyjmenované zařízení.
  - **Školská zařízení (zařízení školního stravování, školní sportoviště/tělocvičny a venkovní prostory) -** Jedná se např. o výstavbu či rekonstrukci stravovacího zařízení (kuchyně, jídelny, výdejny), školního sportoviště, tělocvičny, školní zahrady, altánu; pořízení vybavení stravovacího zařízení, sportovního náčiní, venkovní mobiliář a herní prvky.
- Žadatelem mohou být obce, svazky obcí, jejich příspěvkové organizace a nestátní neziskové organizace.
- Více informací naleznete zde.

MAS Český les

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

POZVÁNKY NA VZDĚLÁVACÍ AKCE

- **<u>ŘÍJEN 2025:</u>**
  - **Andrea Tláskalová (ZŠ Zbiroh) – „Výuka matematiky venku“** – 8. 10. 2025
  - **Spolek Ametyst - „Realizace a využití školní zahrady“** – 23. 10. 2025

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

PŘÍŠTÍ SETKÁNÍ

- **Termín**: listopad 2025

- **Místo**: zasedací místnost MAS Český les, z. s.

  Chodské náměstí 75, Domažlice

DĚKUJEME ZA SPOLUPRÁCI

MAS Český les